

Afskrift.

Kungl. Maj:ts och Rikets Svea Hofrätts utslag på de besvär, dels Länsmannen C.A. Arnheim, dels Pastorn Friherre Carl Gustaf Fredrik Lagerfelt och Aktiebolaget E. Lundvik & C:o dels ook Löjtnanten Gunnar von der Burg anført öfver ett af Svartlösa Häradsrätt den 30 December 1914 meddeladt utslag i mål mellan Arnheim, å Öjnstens vägnar, äfvensom Friherre Lagerfelt och nämnda bolag, å ena, samt styrelseledamöterna i Järnvägsaktiebolaget Stockholm-Saltsjön, nämligen Hans Excellens Herr Ministern för utrikesärendena Knut Agaton Wallenberg, Bankdirektören Josef Nachmansson, vice Härads höfdingen Oskar Fredrik Kinnander och Direktören Josef Ernst Sachs, äfvensom Ingenjören Mats Hedlund, förre Trafikchefen Carl Larsson, Tågföraren Carl Gustaf Oscar Eriksson och ofvanbemälda von der Burg, å andra sidan, angående åtal för vållande till annans död med mera, varande förklaringar öfver Arnheims, Friherre Lagerfelts och Aktiebolaget E. Lundvik & C:os besvär afgifna af Hedlund, Larsson och Eriksson hvaremot von der Burg, med hvilken Friherre Lagerfelts och sistnämnda bolags besvär varit utställda till delgifning, underlåtit inkomma med förklaring, oaktadt han behörigen undfått del af besvärshandlingarna; Gifvet i Stockholm den 17 December 1916.

Af handlingarna i målet inhämtas:

Arnheim har efter särskilda stämningar vid Häradsrätten anført: Å den ofvannämnda järnvägsbolag tillhöriga järnvägen mellan Stockholm och Saltsjöbaden hade elektriska tåg den 1 Juni 1913 framförts på dubbelspår mellan Storängens station och den i östlig riktning därifrån belägna Saltsjö-Dufnäs station. Vid en strax öster om Storängens station öfver järnvägen ledande vägöfvergång hade nämnda dag ett af Eriksson fördrat tåg, som omkring klockan elfva förmiddagen afgått från Stockholm, å det nordligare af två nära intill hvarandra liggande järnvägsspår sammanstött med en af von der Burg fördrat, Aktiebolaget E. Lundvik & C:o tillhörig automobil, som i riktning från söder mot norr skolat passera vägöfvergången. Vid sammanstötningen hade automobilen krossats och därvid en minderårig flicka, Friherre Lagerfelts adoptivdotter Karin Victoria Elisabet Lagerfelt, som jämte von der Burg och två andra personer suttit i samma säte å automobilen, tillfogats så svåra skador, att hon omedelbart aflidit. Till ofvannämnda olycksfall vore järnvägsbolagets styrelseledamöter och deras medparter vid Häradsrätten vållande, styrelseledamöterna samt Hedlund och Larsson - af hvilka de två sistnämnda vid ifrågavarande +10

varit Hedlund ledamot af järnvägsbolagets styrelse och bolagets verkställande direktör samt Larsson samma bolags trafikchef - dels därigenom att de icke vid den ifrågavarande vägöfvergången låtit anbringa grind eller bom söder om järnvägen och därjämte underlåtit såväl att föranstalta om bevakning vid vägöfvergången som ock att eljest vidtaga anordningar för att varna vägfärande för annalkande tåg och förebygga olyckshändelser, dels därigenom att de försummat att anbefalla signals afgifvande från tågen före passerandet af vägöfvergången dels ock därigenom att, ehuru järnvägsbolaget vid nämnda tid icke ännu ägt låta tågen gå i dubbelspårstrafik, ifrågavarande tåg ändock gått i sådan trafik och framförts å därför afsedt spår, Eriksson dels därigenom att han vid ifrågavarande tillfälle framfört tåget med större hastighet än enligt vederbörande tjänstgöringsreglemente varit tillåtet dels ock därigenom att han brustit i vaksamhet, samt von der Burg dels därigenom att han vid tillfället icke iakttagit nödig försiktighet och vaksamhet, dels därigenom att han icke vid vägöfvergången färdats så sakta, att automobilen kunnat ögonblickligen stannas, dels ock därigenom att han, då han ansatt sig icke kunna hinna öfver järnvägen, innan tåget kommit fram till vägöfvergången, och därför bromsat automobilen, underlåtit att slå back med maskinen. På grund af det anförda yrkade Arnheim ansvar å styrelseledamöterna samt Hedlund, Larsson, Eriksson och von der Burg för vållande till Karin Victoria Elisabet Lagerfelts död, å styrelseledamöterna och von der Burg jämlikt 14 kapitlet 9 § Strafflagen samt å Hedlund, Larsson och Eriksson jämlikt samma lagrum, jämfördt med 25 kapitlet 15 § Strafflagen.

Arnheim har därjämte påstått ansvar å järnvägsbolagets styrelseledamöter samt Hedlund och Larsson jämlikt 6 § i Kungl. Kungörelsen den 11 December 1874 angående ordningen för afsyning och besiktning af enskilda järnvägar och deras upplåtande för allmän trafik för det å ifrågavarande järnväg tågen sedan den 23 Maj 1913 gått i dubbelspårstrafik, ehuru Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen först den 3 Juni samma år meddelat bolaget tillstånd till sådan trafik.

Friherre Lagerfelt har instämt i Arnheims ansvaretalan beträffande åtalet för vållande till Karin Victoria Elisabet Lagerfelts död äfven som yrkat åläggande för järnvägsbolagets styrelseledamöter att ersätta Friherre Lagerfelt kostnaderna för Karin Victoria Elisabet Lagerfelts

begrafning med femhundra kronor.

Å Aktiebolaget E. Lundvik & C:o s vgnar har Filosofie Doktorn Paul Girgensohn vid HÄradsrätten påstått ansvar å Järnvägsbolagets styrelseledamöter och deras medparter vid HÄradsrätten för vållande till ofvån angifna olyckshändelse äfvenom yrkat, att enär den ifrågavarande automobilen vid sammanstötningen helt och hållet förstörts, samt bolaget, som använt samma automobil i en af bolaget hållen chaufförskola, därefter mödats för chaufförskolan använda en annan bolaget tillhörig automobil, värd fyratusen sexhundrafemtiofem kronor, hvilken senare automobil genom dylik användning minskats i värde, så att den vid försäljning i Januari 1914 betingat ett pris af allenast tvåtusén femhundra kronor, Järnvägsbolagets styrelseledamöter och deras medparter måtte förpliktas att till Aktiebolaget E. Lundvik & C:o utgifva i ersättning för den förstörda automobilen tretusen kronor, i hyra af förvaringsrum för lämnningarna efter samma automobil en krona om dagen från och med ofvanberörda den 1 Juni 1913 till dess nämnda belopp å tretusen kronor till betalning faststälts, samt i ersättning för ofvanberörda värdeminskning tvåtusén ett-hundrafemtiofem kronor.

Järnvägsbolagets styrelseledamöter samt Redlund och Larsson invände vid HÄradsrätten, att Arnheim icke vore behörig att utan angivelse af Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen anställa åtal för öfverträdelse af ofvannämnda Kungl. Kungörelse den 11 December 1874.

HÄradsrätten, hvarest Friherre Lagerfelt samt Aktiebolaget E. Lundvik & C:o fordrat ersättning för sina kostnader å målet med tillhopa sexhundra kronor jämte hvad som åtginge till lösen af HÄradsrättens protokoll i målet, har genom sitt utslag utlåtitt sig: HÄradsrätten lämnade utan afseende hvad i målet invändts mot Arnheims behörighet att däri föra talan. Beträffande sjjelifa målet och hvad först angings de mot ledamöterna i styrelsen för Järnvägsbolaget Excellensen Wallenberg, Nachmansson, Kinander och Sachs framställda ansvars- och ersättningspåståenden, så enär i målet vore upplyst, att i bolagets tjänst varit anställda såväl en verkställande direktör som ock en trafikchef, hvilka, då annat i målet ej blifvit utredt, måste antagas hafva i fråga om Järnvägstrafikens skötsel, i den mån styrelsen icke i afseende däri meddelat särskilda instruktioner erhållit en fullt sjjelfständig ställning och följaktligen med nyss nämnda inskränkning måste i styrelsens ställe bära ansvaret för Järnvägstrafikens behöriga skötsel samt särskilda instruktioner, såvidt visats, icke för

verkställande direktören och trafikchefen af styrelsen i förevarande afseende meddelats, alltså och då icke ens påstått, att styrelsen vid utseende af verkställande direktör och trafikchef åsidosatt nödig omtanke, funne Håradsrätten de mot Excellensen Wallenberg, Nachmansson, Kinnander och Sachs framställda ansvars- och ersättningspåståenden icke kunna bifallas. Vidkommande därefter åtalet mot de i bolagets tjänst anställda Verkställande Direktören Hedlund, Trafikchefen Larsson och Tågföraren Eriksson och de i samband därmed framställda ersättningspåståenden funne Håradsrätten det visserligen vara i målet utredt, dels att grind eller bom icke i enlighet med gällande föreskrifter varit anbragt söder om banan vid den i målet omförmälda vägföbergången, och dels att Eriksson vid ifrågavarande tillfälle framfört tåget med större hastighet än som öfverensstämde med härom meddelade bestämmelser samt att han icke gifvit signal omedelbart före passerandet af vägföbergången, men emedan det icke genom hvad i målet förekommit kunde anses styrkt, att Hedlunds och Larssons underlåtenhet att låta anbringa grind eller bom söder om banan eller Erikssons förfarande att framföra tåget hastigare än tillåtet vållat sammanstötningen mellan tåget och den af von der Burg förda automobilen, hvilken sammanstötning orsakat Karin Victoria Elisabet Lagerfeldts död, ty och som med hänsyn till den ringa trafiken öfver järnvägen vid sagda vägföbergång det icke kunde anses hafva ålegat vare sig Hedlund och Larsson att utan särskild föreskrift från vederbörande myndighets sida anordna vakt-hållning vid vägföbergången eller Eriksson att utan särskild föreskrift gifva signal, samt sådana föreskrifter icke, såvidt utredt vore, meddelats alltså och då, äfven om det icke varit i enlighet med gällande bestämmelser, att dubbelspårtrafik anordnats å banan, innan Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen därtill lämnat medgifvande, Hedlund och Larsson i allt fall med hänsyn till hvad vättnet Majoren vid Kungl. Väg- och Vattenbyggnadskåren Fredrik Enblom i målet upplyst, varit fullt befogade antaga, att de vid den tid åtalet afsåge med stöd af det tillstånd, som meddelats af Enblom, varit berättigade att anordna dylik trafik å den del af banan, hvar om i målet vore fråga, så mycket hellre som vederbörande besiktningsmän i utlåtande den 16 Maj 1913 i anledning af verkställd besiktning af anläggningen för anordnande af elektrisk årift å Stockholm- Saltsjöns järnväg, förklarar sig anse nämnda bandel vara i sådant skick, att den kunde för trafik öppnas, pröfvade Håradsrätten rättvist jämväl lämna den mot Hedlund

Larsson och Eriksson väckta ansvars- och ersättningstalan utan bifall. Vidkommande slutligen de mot von der Burg framställda ansvars- och ersättningspåståenden, funne Håradsrätten genom den i målet förebragta utredning det ligga honom till last, att han vid det tillfälle, åtalet afsåge, vid ifrågasvarande vägfövergång icke i enlighet med bestämmelserna i 13 § 2 momentet i Kungl.Förordningen om automobiltrafik den 21 September 1906 med den af honom förda automobilen färdats så sakta, att den kunnat ögonblickligen stannas, utan fast hellre, oaktadt han dels haft noggrann kännedom såväl därom, att vid den tid, sammanstötningen sedermera ägde rum, ett tåg från Stockholm passerade Storängens station utan att där stanna, som ock därom, att söder om banan vid vägfövergången då icke funnits anbragt grind eller bom och ej heller vakthållning varit där anordnad, dels ock måst inse, att han genom öfverträdelse af berörda föreskrift för lifsfara utsatt icke blott sig själf utan äfven tre andra personer, som medföljt i automobilen och där suttit så trångt att de icke utan synnerlig svårighet kunnat vid fara förfoga sig ur densamma, underlåtit att, efter det automobilen med sakta fart, orsakad af vägens stigning, passerat backen söder om banan, minska den därefter ökade hastigheten, förrän då han genom tillrop från en utaf sistnämnda tre personer gjorts uppmärksam på, att tåget nalkats, och då automobilen redan befunnit sig med sitt främre hjulpar å södra spåret; och enär genom hvad sålunda låge von der Burg till last han måste anses genom vårdslöshet hafva varit vållande till sammanstötningen mellan det å norra spåret framgående tåget och automobilen, hvilken sammanstötning orsakat Karin Victoria Elisabet Lagerfelts död, pröfvade, jämlikt 14 kapitlet 9 § och 7 kapitlet 4 §, allt Strafflagen, Håradsrätten rättvist döma von der Burg att för vållande till annans död böta femhundra kronor, som skulle tillfalla Kronan. Vid denna utgång af målet pröfvade Håradsrätten lagligt ej mindre på det sätt bifalla Aktiebolaget E.Lundvik & C:os mot von der Burg framställda ersättningspåståenden, att von der Burg förpliktades ersätta bolaget den genom sammanstötningen förstörda, bolaget tillhöriga automobilens värde, hvilket med hänsyn till den därom förebragta utredning finge antagas hafva utgjort ettusen åttahundra kronor, äfvensom gälda bolagets kostnader med skäligen anseäda tvåhundra femtio kronor, än äfven ålägga von der Burg att till Statsverket återgälda hvad af allmänna medel utgifvits eller kunde komma att utgifvas till de på Arnheims begäran såsom vittnen hörde Fjärdingsmannen Gustaf Hjalmar Svedén, Polismannen Emil Oskar Nilsson och Stationsskrifvaren Nils Mauritz Bertrand Hjortberg, hvaremot godtgörelse till öfriga på Arnheims begäran hörda personer äfvensom till Korrespondenten

Birger von der Burg icke skulle till statsverket återgåldas.

I besvären har yrkats, af Arnheim, Friherre Lagerfelt och Aktiebolaget E.Lundvik & C:o, att deras i målet förda talan måtte i allo bifallas, samt af von der Burg, att han måtte befrias från ansvar och ersättningskyldighet eller att i allt fall beloppet af de honom ådömda böter måtte nedsättas och ersättningskyldigheten fördelas mellan honom och öfriga i målet tilltalade. Hedlund och Larsson hafva i förklaringen vidhållit sin invändning mot Arnheims behörighet att anställa åtal för öfverträdelse af Kungl.Kungörelsen den 11 December 1874.

Kungl.Hofrätten har tagit målet i öfvervägande; och enär Friherre Lagerfelt icke på den grund att Karin Victoria Elisabet Lagerfelt varit hans adoptivdotter är behörig att föra ansvarstalan för vållande till hennes död, samt hans anspråk att erhålla godtgörelse för utgifterna för hennes begrafning icke är lagligen grundadt, lämnar Kungl.Hofrätten hvad han anfört för vinnande af ändring i Häreadsrättens utslag utan afseende.

Som Girgensohn till stöd för sin behörighet att i målet föra talan för Aktiebolaget E.Lundvik & C:o åberopat en å bolagets vägnar utfärdad rättegångsfullmakt i blanko för innehafvaren, men denna fullmakt icke medfört behörighet att väcka talan om ansvar, och den å bolagets vägnar i sådant afseende förda talan följaktligen icke må i målet komma under bedömande, finner Kungl.Hofrätten bolagets besvär, såvidt däri fullföljts ansvarstalan, icke kunna till pröfning upptagas.

Kungl.Hofrätten fastställer Häreadsrättens utslag beträffande den i målet gjorda invändning mot Arnheims behörighet att tala å öfverträdelse af Kungl.Kungörelsen den 11 December 1874.

Emedan, på sätt Häreadsrätten yttrat, icke antagas kan, att den omständigheten, att vid den i målet ifrågakomma vägöfvergången icke funnits grind eller bom, varit medverkande orsak till den därstädes skedda sammanstötningen mellan järnvägståget och den af von der Burg förda automobilen, och det icke heller kan anses hafva ålegat järnvägsförvaltningen att eljest där hafva särskilda anordningar för trafikens trygghet, samt sammanstötningen icke kan anses hafva vållats däraf att Eriksson framfört tåget med större hastighet än tillåtet varit, och uraktlåtetheten att beordra eller gifva signal omedelbart före passerandet af vägöfvergången icke kan betecknas såsom bristande vaksamhet i fråga om järnvägstågets framförande, ty och som, med hänsyn till hvad i målet

lifvit upplyst, järnvägsförvaltningen haft anledning antaga, att vid ifrågava-
ande tid järnvägstågen fått framföras å dubbelspår, samt den omständigheten
att dubbelspårstrafik ägt rum förty icke må föranleda ådömandet af ansvar eller
ersättningskyldighet, fastställer Kungl.Hofrätten det slut, hvartill Häre-
rätten kommit beträffande Arnheims mot järnvägsbolagets styrelseledamöter samt
Lundlund, Larsson och Eriksson förda ansvarstalan samt Aktiebolaget E.Lundvik &
C:o mot dem framställda ersättningsanspråk.

Vidkommande Arnheims åtal mot von der Burg och Aktiebolaget E.Lundvik
& C:o ersättningstalan mot honom finner Kungl.Hofrätten ej skäl att i anledning
af Arnheims och von der Burgs klagan göra ändring i Häre-rättens utslag eller
att på bolagets fullföljda talan göra annan ändring i utslaget än att Kungl.
Hofrätten med afseende å den i målet förebragta utredning rörande den förstör-
da automobilens värde bestämmer det belopp, von der Burg har att såsom ersätt-
ning för samma automobil till bolaget utgifva, till tvåtusen femhundra kronor.

Friherre Lagerfelt och Aktiebolaget E.Lundvik & C:o, hvilka fordrat er-
sättning för sina kostnader å målet i Kungl.Hofrätten, skola samma kostnader
själfva vidkännas.

Talan mot detta utslag må hos Kungl.Maj:t fullföljas af Friherre Lager-
felt, Aktiebolaget E.Lundvik & C:o och von der Burg. Det af Arnheim å tjänstens
vägnar utförda åtal må ej fullföljas af annan än i 30 kapitlet 6 § 3 momentet
Rättegångsbalken omförmäld åklagare.

Klagan föres genom besvär, hvilka skola före klockan tolf å trettionde
dagen härefter eller den 17 Januari 1916, ingifvas till Kungl.Maj:ts Nedre Ju-
stitierevision. Vid besvären foga klagande öfverklagade utslaget samt Häre-
rättens och Kungl.Hofrättens i målet förda protokoll, såvidt deras insändande
ej jämlikt 30 kapitlet 40 § Rättegångsbalken åligger Kungl.Hofrätten.

Därjämte åligger det Friherre Lagerfelt, Aktiebolaget E.Lundvik & C:o
äfvensom von der Burg, hvar för sig, att inom föreskrifven tid till Nedre Ju-
stitierevisionen ingifva Konungens Befallningshafvandes bevis om nedsättning
af fullföljdsafgift, etthundrafemtio kronor, samt af enahanda belopp till sä-
kerhet för den kostnadsersättning, som Kungl.Maj:t kan komma att tillerkänna
klagandes motpart. Företer klagande bevis, att han nedsatt sistnämnda belopp,
men icke bevis om nedsättning af stadgad fullföljdsafgift, skall vid besvären
fogas sådant intyg om fattigdom, som i 30 kapitlet 22 § Rättegångsbalken sägs.
Kan klagande ej heller förete bevis om nedsättning af föreskrifvet belopp till
säkerhet för motpartens kostnadsersättning, skall ansökan om tillstånd att u-

tan hinder däraf få fullfölja talan fogas vid besvärerna och vara åtföljd af sådant intyg om fattigdom, som nyss är sagdt. Fullföljer von der Burg talan i ansvarsfrågan, vare han fri från nedsättande af fullföljdsafgift.

Att emot Kungl.Hofrättens utslag fullfölja talan allenast beträffande rättegångskostnad är ej tillåtet.

På Kungl.Hofrättens vägnar:

Ivar Afzelius/
Axel Durling.

Utslag mellan Länsmannen C.A.Arnheim m.fl., å ena, samt Löjtnanten Gunnar von der Burg m.fl., å andra sidan.

Rätt afskrifvet intyga:

Gunnar A. Arnheim